

Εισήγηση Αντιεξουσιαστικής Κίνησης Θεσσαλονίκης την 1η μέρα του 2ημέρου εκδηλώσεων: Η πόλη πέρα από τις εκλογές

Εκδήλωση : “Δημόσιος χώρος ελεύθερος και κοινωνικός ή εξευγενισμένος και εμπορευματοποιημένος; Η εδαφικοποίηση των αντιστάσεων και η αξία των ελεύθερων κοινωνικών χωρών και των καταλήψεων”

Εισήγηση Αντιεξουσιαστικής Κίνησης Θεσσαλονίκης

Η πραγματικότητα σήμερα μας βρίσκει όλες και όλους σε μία προσπάθεια να ισορροπήσουμε μεταξύ επιθυμίας για ζωή και προσπάθειας για επιβίωση. Με βασικές ανάγκες όπως στέγη, τροφή, υγεία και εκπαίδευση να γίνονται όλο και πιο απλησίαστες για την κοινωνική βάση, η συλλογικοποίηση αποκτά όλο και πιο ζωτική σημασία.

Οι συνεχείς ρυθμοί της καθημερινής ζωής, των συνεχόμενων υποχρεώσεων και της εργασίας, έχουν επιδράσει σε τεράστιο στην κοινωνική αποξένωση και την αδιαφορία. Η πόλη νοείται ως ένα συμβιβαστικό πεδίο αναγκαστικής αλληλεπίδρασης με τον διπλανό, από το οποίο προσπαθούμε κάθε φορά να αποδράσουμε με την πρώτη ευκαιρία. Το αποτέλεσμα είναι λυπηρό: το όποιο ενδιαφέρον έχουμε για καλή ζωή να μην εστιάζεται στο πώς θα φτιάξουμε την ζωή έστω λίγο πιο βιώσιμη αλλά στο πώς θα ξεφύγουμε ή θα βρούμε τρόπους να ξεχαστούμε από αυτή.

Τα ερωτήματα ωστόσο παραμένουν: Πώς θα καταφέρουμε να επιστρέψουμε σε έννοιες όπως η συλλογικότητα και η αλληλεγγύη, όταν το κράτος ως εγγυητής της κοινωνικής αναπαραγωγής προβάλλει

και προωθεί τον κανιβαλισμό και την ατομικότητα; Πώς θα

δώσουμε ξανά νόημα σε ζητήματα όπως αυτό του δημόσιου χώρου, αν αυτός δεν υπάρχει ή, στην καλύτερη των περιπτώσεων, υπάρχει αλλά δεν έχουμε πρόσβαση σε αυτόν; Παράλληλα, όμως, και κύρια, γιατί μας απασχολεί τόσο το ζήτημα των δημοσίων χώρων σε σχέση και με την πόλη; Ο δημόσιος χώρος ανέκαθεν αποτελούσε σημείο συνάντησης των πολλών,

ελεύθερης έκφρασης των από τα κάτω, πεδίο ζύμωσης και αλληλεπίδρασης. Αποτελούσε και αποτελεί, δηλαδή, χώρο όπου παράγεται πολιτική και σκέψη. Κυρίως, όμως, αποτελεί τον καρπό κάθε κοινωνικής αντίστασης και αμφισβήτησης των επιταγών της Κυριαρχίας. Θα πρέπει να αναρωτηθούμε, ωστόσο, εάν και κατά πόσο η σύγχρονη ζωή επιτρέπει την ύπαρξη του χαρακτήρα αυτού ή αν η ιδιώτευση έχει ριζώσει τόσο πολύ στη συλλογική συνείδηση, που πλέον θα πρέπει να προσεγγίσουμε το θέμα αυτό με νέους όρους.

Το ζήτημα του δημόσιου χώρου έρχεται σε άμεση σύνδεση με την αρχιτεκτονική, τη δομή και την λειτουργία των μεγαλουπόλεων στο σήμερα, καθώς στην ανάπτυξη του αστικού ιστού. Η οποιαδήποτε σκέψη για δημιουργία χώρων ελεύθερων και με κοινωνικό πρόσημο καίγεται στον βωμό του κέρδους και του τραπεζοκαθίσματος. Έτσι, ο Πολίτης -Κάτοικος λογίζεται πρώτα ως καταναλωτής/ρια και μετά ως ενεργό μέλος ενός συνόλου με κοινό γεωγραφικό, οικονομικό, κοινωνικό έδαφος. Γι' αυτό τον λόγο βλέπουμε όλο και πιο συχνά τις πλατείες, τα πάρκα, τους δρόμους κ.ο.κ να αποκτάνε έναν χαρακτήρα τελείως αποστειρωμένο και παράλληλα αρκετές φορές αφημένα στο έλεος του κάθε επιχειρηματία. Η χρησιμότητα και το νόημα του δημόσιου χώρου, έτσι όπως κατευθύνεται από την Εξουσία, δε νοείται παρά ως ένα πεδίο προς εκμετάλλευση, όπως τα κοινά αγαθά. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να χρησιμοποιείται αποκλειστικά με βάση το χρηματικό κέρδος και οτιδήποτε δεν μπορεί να αποδώσει ανάλογα ως προς αυτό είτε θα πρέπει να αναμορφωθεί είτε να απαξιωθεί πλήρως.

Η αναμόρφωση έχει να κάνει με την ανακατάταξη των αναγκών που δημιουργούνται γύρω από τον δημόσιο χώρο. Έννοιες και ανάγκες όπως η συνεύρεση, η κοινωνικοποίηση, η ελεύθερη πρόσβαση -

χωρίς αντίτιμο και με καθολική προσβασιμότητα- παραμερίζονται. Αντιθέτως, για τον δημόσιο χώρο προωθείται ένας χαρακτήρας που έχει να κάνει με το στιγμιαίο, π.χ ξεκούραση σε ένα παγκάκι μέσα στο συνεχές τρέξιμο της πόλης, αλλά και την απαγόρευση οποιασδήποτε εκδήλωσης παρεκκλίνει από τα standards της Εξουσίας και της Ελληνικής Αστυνομίας. Η φυσιογνωμία της πόλης, δηλαδή, αποκτά έναν χαρακτήρα εμπορευματοποιημένο και αποστειρωμένο, ελκυστικό μόνο για τους επισκέπτες της.

Μέσα σε αυτή τη συνθήκη υπάρχουν και αλληλοεπιδρούν οι καταλήψεις και οι ελεύθεροι κοινωνικοί χώροι. Όντες οργανισμοί δημιουργίας ενός διαφορετικού πολιτισμού, αυτού της αυτοοργάνωσης, της αλληλεγγύης, της κοινότητας, της διαρκούς αμφισβήτησης, αποτελούν παράλληλα έναν χώρο δημόσιο -ως προς την χρήση του- πέρα από το Κράτος και την Αγορά , ένα αυθεντικά δημόσιο πεδίο αλληλεπίδρασης και μπολιάσματος νοημάτων και αντίστασης στο υπάρχον. Για όλα αυτά θα μας μιλήσουν καλύτερα οι σύντροφοι και οι συντρόφισσες που είμαστε σήμερα μαζί.

Από την μεριά μας, αν θα μπορούσαμε να προσφέρουμε κάτι παραπάνω με βάση και την εμπειρία μας από την συμμετοχή μας στους ελεύθερους κοινωνικούς χώρους και σε καταλήψεις είναι το κατά πόσο καταφέρνουν να μπολιαστούν με την κοινωνία και να βγούνε και πέρα από τους τοίχους του εγχειρήματος. Γιατί μπορεί να είναι μεν ανοιχτοί και όντως να δημιουργούν ένα πεδίο αμφισβήτησης, όμως συναντάται αρκετά συχνά η δυσκολία να γίνει ορατό αυτό στην κοινωνική και δημόσια σφαίρα. Δεν αρκεί ένας ελεύθερος κοινωνικός χώρος να είναι ανοιχτός και γεμάτος ζωή για να παράξει κοινωνικό νόημα και χρησιμότητα, παρότι αυτό αποτελεί και το μεγαλύτερο πεδίο αντίστασης στην κρατική καταστολή. Αλλά διαφαίνεται πως είναι αναγκαίο να υπάρχει συνεχώς στον δημόσιο χώρο, προπαγανδίζοντας τις θέσεις του και κάνοντας πολιτική. Με λίγα λόγια, δεν φτάνει να έρχεται μόνο η κοινωνία στους Ε.Κ.Χ.· πρέπει να βγούνε κι αυτοί προς την κοινωνία και να αλληλοεπιδράσουν στη δημόσια σφαίρα.

Ο δημόσιος χώρος δεν αναπλάθεται μόνος του, αντιθέτως φτιάχνει

τα νοήματα που του δίνονται. Κι αν δεν τα δημιουργήσουμε εμείς, τότε οι εταιρείες και το κράτος θα εξακολουθούν να έχουν το πάνω χέρι. Γι' αυτό επιλογή και στρατηγική μας είναι να κάνουμε όσα περισσότερα δρώμενα -πολιτικά και πολιτιστικά- γίνεται σε πάρκα και πλατείες, έτσι ώστε να δοθούν τα δικά μας χαρακτηριστικά και να παύσει η μονοτονία της κατανάλωσης και της αποστείρωσης. Να ξανααναρωτηθούμε τι σημαίνει να είσαι κάτοικος μιας πόλης και τι μπορεί να γίνει για να φουντώσει η αίσθηση της συλλογικοποίησης και της κοινότητας μέσα στις γειτονιές. Από τα πάρκα και τις πλατείες που μένουν γυμνές χωρίς δέντρα και δημόσιες βρύσες μέχρι τον διαρκή εξευγενισμό των γειτονιών μας που κάνουν την ζωή εκεί πλέον απλησίαστη, Να επιχειρήσουμε να δώσουμε πνοή και ζωή στις γειτονιές! Αντιεξουσιαστική Κίνηση Θεσσαλονίκης

Παρασκευή 06/10 19:30

Πλατεία Αγ. Γεωργίου (Ροτόντα)

« Δημόσιος χώρος ελεύθερος και κοινωνικός ή εξευγενισμένος και εμπορευματοποιημένος; Η εδαφικοποίηση των αντιστάσεων και η αξία των ελεύθερων κοινωνικών χώρων και των καταλήψεων »

- Αντιεξουσιαστική Κίνηση Θεσσαλονίκης
- Ελεύθερος Κοινωνικός Χώρος Σχολείο
- Κατάληψη Φάμπρικα Υφανέτ

Παρασκευή 13/10 19:30

Πλατεία Αγ. Γεωργίου (Ροτόντα)

« Ζούμε χειρότερα και κοστίζει περισσότερο: το ζήτημα του νερού, της στέγασης και της τροφής »

- Αντιεξουσιαστική Κίνηση Θεσσαλονίκης
- Κριτική στο σύγχρονο παραγωγικό μοντέλο και ποιότητα τροφής (Εισηγήσεις ερευνητριών)